

KANSALAI SPULSSI 3_2023

Valtioneuvoston kanslia on tilannut Tilastokeskukselta säännöllisesti toistettavan Kansalaispulssi-kyselyn liittyen mm. viranomaisten toimintaan ja viestintään sekä vastaajan omaan mielialaan ja tulevaisuuden odotuksiin. Kansalaispulssi toteutetaan verkkokyselynä. Vuonna 2023 Kansalaispulssi toteutetaan kuukausittain (lukuun ottamatta kesätaukoa).

Verkkolomake tehdään Webropolilla ja kyselyyn on mahdollista vastata älypuhelimien kautta. Keruun päätyttyä aineisto ajetaan Webropolin järjestelmästä Tilastokeskuksen tutkijoiden koneille tarkistettavaksi ja käsiteltäväksi. Aineistonkeruu toteutetaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Otoksen muodostaminen ja rakenne

Vuoden 2023 kierroksen 3 tiedonkeruun otos muodostettiin Tilastokeskuksen työvoima-tutkimukseen (rot. 3 ja 5), kuluttajien luottamustutkimukseen (rot. 2) ja matkailututkimukseen ajalla 17.1.2023 – 9.2.2023 vastanneista 15-74 -vuotiaista mannersuomalaisista kohdehenkilöistä. Otosta täydennettiin myös ajalla 1.11.2022 – 21.11.2022 työvoima-tutkimukseen (rot. 5) vastanneilla henkilöillä. Otoksessa oli yhteensä 2 640 henkilöä, joille oli ajantasainen ja kriteerit täyttävä puhelinnumero (ainoa tai oikeaksi todettu, eikä salaiseksi merkitty, matkapuhelinnumero).

Em. tutkimusten otokset poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta. Tutkimukset toteutetaan puhelin- ja verkkotiedonkeruina, joissa samaa henkilöä haastatellaan yhdestä viiteen kertaa.

Tiedonkeruu

Lomake

Kyselyn sisältö toistuu kierroksittain melko samanlaisena mutta ajankohtaisia aiheita vaihdellen. VNK toimitti Tilastokeskukselle kysymykset ja lomaketta muokattiin yhteistyössä. Verkkolomakkeen testaamiseen osallistui Tilastokeskuksen tutkijoiden lisäksi tilaaja. Kysymykset käännettiin Tilastokeskuksessa ruotsin ja englannin kielille.

Tiedonkeruun kulku, vastausosuus ja kato

Tiedonkeruu tehtiin 22. – 27.3.2023. Otokseen kuuluville lähetettiin tekstiviestillä kutsu ja henkilökohtainen suoralinkki verkkolomakkeelle. Samassa tekstiviestissä oli linkki Tilastokeskuksen tiedonkeruusivulle, jolla vastaajia informoidaan mm. tietosuojaan liittyvistä asioista. Tiedonkeruusivuilla on myös linkki tilaajan laatimaan tietosuojaselosteeseen. Muistutusviestit lähetettiin vastaamattomille kahden vuorokauden kuluttua perjantaina sekä viimeisen päivän aamuna maanantaina.

Vastaajat

Kyselyn otoksessa mukana olleet ovat ensin vastanneet työvoimatutkimukseen, kuluttajien luottamustutkimukseen tai suomalaisten matkailututkimukseen ja toisekseen vastaamalla suostuneet jatkotutkimukseen.

Liitteen 1 taulukosta nähdään, miten vastanneet jakautuvat väestöryhmittäin. Naiset vastasivat tälläkin kierroksella aktiivisemmin kuin miehet. Ikäryhmittäin heikoiten vastasivat 20-24 -vuotiaat.

Taulukko 1: Kenttäaika ja vastausosuudet kierroksittain vuonna 2023

Kierros	Kenttäaika	Otos	Hyväksytyjä vastauksia	Lopullinen vastausosuus
1. kierros	18. - 23.1.	2 737	1 231	45,0 %
2. kierros	15. - 20.2.	2 622	1 231	46,9 %
3. kierros	22. - 27.3.	2 640	1 101	41,7 %

Aineiston toimittaminen

Aineisto toimitettiin asiakkaalle Excel- ja CSV-muodossa sekä suorat jakaumat Excel-taulukoina. Vastaajien avoimet kommentit toimitettiin sellaisinaan taulukoiden liitteenä.

Painotus

Vastausaineisto (1 101 henkilöä) painotettiin vastaamaan tutkimuksen perusjoukkoa (15-74 -vuotiaat mannersuomalaiset) ja painotuksessa väestötietoina käytettiin helmikuun puolenvälin tietoja (4 082 545 henkilöä). Aineiston kullekin vastanneelle muodostettiin korottava ja vastauskatoa oikaiseva estimointipaino (muuttuja PAINO). Korottavuus mahdollistaa sen, että laskettaessa kokonaismääräestimaatteja tulokset ovat tarkastelussa kohdeperusjoukon tasolla. Tällöin painokerroin voidaan tulkita niin, että tutkimukseen osallistunut henkilö edustaa painonsa osoittaman määrän henkilöitä perusjoukossa.

Aineiston painotuksen lähtökohtana oli peruspainot, jotka muodostettiin jakamalla perusjoukon koko vastanneiden määrällä, eli peruspainoiksi muodostui kaikille vastanneille 4 082 545 / 1 101. Painojen kalibroinnissa peruspainoja muunnettiin niin, että painojen avulla kyselyyn vastanneet edustavat perusjoukkoa käytettyjen kalibroitimuuttujien suhteen. Kalibroitimuuttujina (liite 2) olivat sukupuoli, alue, 10-vuotisikäryhmä ja koulutusaste. Kalibrointiin käytettiin SAS-makro-ohjelmaa (Ranskassa kehitetty CALMAR2-makro).

Tulokset

Tulokset ovat Excel-taulukossa suorina jakaumina sisältäen soluttaiset vastaajien lukumäärät, painotetut vastaajamäärät (estimaatit) ja riviprocentit (prosenttiosuudet).

LIITE 1 Kansalaispulsssi 3_2023 -kysely. Otos, vastanneet ja vastausosuudet eri väestöryhmissä.

	Otos	Vastanneet	Vastaus-%
Yhteensä	2 640	1 101	41.7
Sukupuoli			
Mies	1352	519	38.4
Nainen	1288	575	44.6
Muu		7	
Ikäryhmä			
15-19 -vuotiaat	105	33	31.4
20-24 -vuotiaat	128	34	26.6
25-29 -vuotiaat	166	53	31.9
30-34 -vuotiaat	211	67	31.8
35-39 -vuotiaat	250	105	42.0
40-44 -vuotiaat	216	93	43.1
45-49 -vuotiaat	252	98	38.9
50-54 -vuotiaat	246	123	50.0
55-59 -vuotiaat	297	138	46.5
60-64 -vuotiaat	333	166	49.8
65-69 -vuotiaat	324	146	45.1
70-74 -vuotiaat	112	45	40.2
Maakunta			
Etelä-Karjala	61	27	44.3
Etelä-Pohjanmaa	103	37	35.9
Etelä-Savo	57	23	40.4
Kainuu	32	8	25.0
Kanta-Häme	62	22	35.5
Keski-Pohjanmaa	35	16	45.7
Keski-Suomi	132	48	36.4
Kymenlaakso	76	27	35.5
Lappi	92	33	35.9
Pirkanmaa	265	117	44.2
Pohjanmaa	94	36	38.3
Pohjois-Karjala	67	35	52.2
Pohjois-Pohjanmaa	189	83	43.9
Pohjois-Savo	123	45	36.6
Päijät-Häme	77	34	44.2
Satakunta	107	41	38.3
Uusimaa	801	371	46.3
Varsinais-Suomi	267	98	36.7

LIITE 2. Kalibrintimuuttajat

Sukupuoli

1 = Mies

2 = Nainen

Alue muodostettiin suuralueista (pois lukien Ahvenanmaan maakunta)

1 = Helsinki-Uusimaa

2 = Etelä-Suomi

3 = Länsi-Suomi

4 = Pohjois- ja Itä-Suomi

10-vuotisikäryhmä

15 - 24

25 - 34

35 - 44

45 - 54

55 - 64

65 - 74

Koulutusaste

1 = Perusaste

2 = Toinen aste

3 = Korkea-aste